

Gloser til Ovids første heroinebrev [Penelope til Odysseus]

abeo -ivi/-ii -itum -ire 4.: tager afsted

absum afui abesse: er ikke tilstede

accedo -cessi -cessum -cedere 3.: kommer til

Achivus adj. 1./2.: achæisk, græsk

actor = pastor -oris 3.m: hyrde

adimo -emi -emptum -imere 3.: fratager

adiutus ppp ← **adiuvo -iuvi -iutum -iuvare 1.:** bistår, hjælper

admitto admisi admissum admittere 3.: (om heste) giver frie tøjler; her "galopperende"

adulter 2.m: elsker; horkarl (= Paris)

Aeacides tilnavn til Achilles (Aecus var Achilles' bedstefar)

aequor -oris 3.n: havoverfladen; (poetisk) havet

aequus adj. 1.2.: retfærdig

aetas -atis 3.f: alder

agmen -inis 3.n: skare; (mil.) kolonne

aliquis pron.: en (eller anden); nogen

alo 3.: ernærer

altaria 3. n plur.: alter

amans -tis 3.m/f: den elskende; her = Penelope

amicus adj. 1./2.: venligsindet

ante adv.: inden

Antilochus 2.m - søn af Nestor; dræbt i kampene ved Troja

antiquus adj. 1./2.: gammel

anus 4.f: gammel kone

ara 1.f: alter; app. til *tu* = Odysseus

aratrum 2.n: plov

area 1.f: frit terræn

Argolicus adj. 1./2.: fra Argos

arma 2.n: våben

aro 1.: pløjer

ars -tis 3.f: færdighed

arvum 2.n: agerjord; plur. "land"

attineo -tinui -tentum -tinere 2.: hører med til; angår
audeo ausus sum audere 2. halvdep.: vover, har mod til
aula 1.f: palads
aura 1.f: (let) vind; "ud i den blå luft"
auxilium 2.n: hjælp
avidus adj. 1./2.: grådig
bene adv.: vel
bos bovis 3.m: okse
cado cecidi casum cadere 3.: falder
caesus ppp ← **caedo cecidi caesum caedere 3.:** hugger om, dræber
cano cecini cantum canere 3.: besynger
carendus gerundiv: "savnet" ← **careo 2.:** er foruden
careo -ui -ere 2.: er foruden (m. abl.)
castra 2.n plur.: lejr
castus adj. 1./2.: dydig
causa 1.f: grund, årsag
cautus adj. 1./2.: forsigtig
celsus adj. 1./2.: rank, oprejst; stejl
certe adv.: bestemt, helt sikkert
charta 1.f: blad; (her) brev
cinis -eris 3.m: aske
classis 3.f: flåde
cogo coegi coactum cogere 3.: tvinger
comprimo -pressi -pressum -primere 3.: presser sammen; "lukker"
coniunx -cis 3.m/f: ægtefælle (oftest hustru)
consulo -ui -tum -ere 3.: rådslår, overvejer; her m. dativ = "tager sig af"
crimen -inis 3.n: anklage; forseelse
cum multis [feminis/uxoribus]
cura 1.f: bekymring
cura 1.m: hyrde (= Eumaeus)
curvus adj. 1./2.: krum
custos -odis 3.m: vogter
damnum 2.n: skade, tab

Danaus adj. 1./2.: danæisk; græsk
demens -tis adj. 3.: afsindig
dempto ppp ← **demo dempsi demptum demere 3.:** tager væk, fjerner
denique adv.: kort sagt
desertus ppp ← **desero 3.:** forlader
deus 2.m: gud
dictus es..isse per ... - nci - "du blev fortalt dragende igennem..."
digitus 2.m: finger
dilacero 1.: plager, mishandler
dirus adj. 1./2.: frygtindgydende (at se på)
diruta ppp ← **diruo 3.:** omstyrter
discedo -cessi -cessum -cedere 3.: går bort fra, forlader (m. sep. abl.)
disiecta ppp ← **disicio 3.:** omstyrter
Dolon 3.m: trojansk spion; ll. 10.331-502; græsk deklination
dolus 2.m: list
dolus 2.m: list
domus 4.f: hus, hjem
donum 2.n: gave
Dulichium, Samos, Zakynthos - tre øer, hvorfra der kommer bejlere
duro 1.: udholder; "består"
dux -cis 3.m: hærfører
edendi gerundiv til *pecoris* ← **edo edi esum edere 3.:** spiser, æder
egens ppa ← **egeo 2.:** er i trang; har behov for
erudiendus gerundiv ← **erudio in** (m. akk.): opdrager til
etiamnunc adv.: endnu, stadigvæk
euntibus ppa abl. plur. til *fatis*
exiguus adj. 1./2.: lille; af ubetydelig mængde
fallar - præes. konj. pas. ← **fallo:** "måske tager jeg fejl"
fallo fefelli falsum fallere 3.: snyder; bedrager
falsus adj. 1./2.: falsk; bedragerisk (fordi Patrokles havde taget Achilleus' rustning på)
falx -cis 3.f: segl
fama 1.f: rygte
fata 2.n plur.: Det skæbnebestemte, skæbnen

fatum 2.n - ofte plur. : ond skæbne
ferio 4.: slår, støder
fero tuli latum ferre 3.: bærer/bringer frem
ferreus adj. 1./2.: hårdhertet, grusom (→ Odysseus)
ferrum 2.n: jern; sværd
ferus adj. 1./2.: vild, grusom
fidelis -e adj. 3.: trofast
fingo finxi fictum fingere 3.: forestiller mig (m. aci)
finis 3.m: grænse; ende(mål); abs abl: "uden ende/til evig tid"
fleo flevi fletum flere 2.: græder (over - m. aci.)
forsitan adv.: måske, muligvis (m. konj.)
frango fregi fractum frangere 3.: nedbryder, knækker
frigidus adj. i komp. N ← **frigidus** adj. 1./2.: kold, kølig
frigidus adj. 1./2.: **kold**
fumo 1.: ryger, damper
glacies 5.f: is; 2. sammenligningsled i abl.
gratus adj. 1./2.: elsket, kær; taknemmelig
gravior komp. ← **gravis** adj. 3.: tung; alvorlig
habito 1.: bebor
hac adv.: ad denne vej
haec = disse ting = disse linjer/ord = brevet
hara 1.f: svinesti
hasta 1.f: lanse, spyd
herba 1.f: grøn plante; urt; græs
hic adv.: hér
hostis 3.m: fjende
huic dat. = den fremmede
humus 2.f: jord
iamque adv.: lige netop nu
Icarius 2.m: Penelopes far
ignoro 1.: er uvidende om; ved ikke
Ilios 3.f - græsk nom. form af Ilium 2.n: Troja
ille = faderen

ille = nyt subj. for *rettulerat*: "han" = Telémachos

ille = Telémachos

illi = **mariti** = "de"

illic adv.: på det sted; dér

imbellis -e adj. 3.: (her) forsvarsløs

immensus adj. 1./2.: umådelig stor

immundus adj. 1./2.: uren

incertus adj. 1./2.: usikker

incola 1.m: indbygger

increpet jussiv konj.: "lad ham blot fordømme/anklage mig"

increpo -ui -itum -are 1.: anklager, fordømmer; underforstå *mihi*

insanus adj. 1.2.: afsindig, rasende; voldsom, heftig

insidiae 1.f plur.: baghold; rænker

inutilis -e adj. 3.: ubrugelig; "ikke du'r til at håndtere våben"

invisus adj. 1./2.: forhad (af = m. dat.)

invitus adj. 1./2.: uvillig

ipse = **Odysseus** ("du skal selv komme")

irascor -atus sum -asci 3. dep.: bliver vred

irus 2.m - navn på tigger i Odysseus' hus

Ismarius adj. 1.2.: hørende til bjerget Ismarus i Thrakien

isse perf. Inf. ← **eo 4.**

ituros [esse] fut. inf. - "ville styrte frem imod dig"

iubeo iussi iussum iubere 2.: befaler

iugulo 1.: skærer halsen over på; dræber

iuncta foret = iuncta esset ← **iungo 3.**: forbinder

iustus adj. 1./2.: retfærdig; "god"

jaceo -cui -citur -cere 2.: ligger; v. 3: "ligger i ruiner"/"er faldet"

Lacedaemon -onis 3.f: Sparta; her græsk deklination (akk.)

lacer adj. 1./2.: sønderrevet; lemlæstet

lacertus 2.m: overarm(smuskel); plur.: "kræfter/indsats"

Laertes 3.m: Odysseus' fader

lana 1.f: uld

lasso 1.: trætter, udmatter

lateo -ui -ere 2.: holder mig skjult; gemmer mig
latus adj. 1./2.: bred, vid; "en bred vifte af muligheder ligger åben for mine bekymringer"
lectus 2.m: leje; send
lentus adj. 1./2.: langsom; træg; tøvende
lentus adj. 1./2.: langsom; træg; tøvende
letum 2.n: død
levis adj. 3.: let; her: "med et let omkifteligt sind"
libido -inis 3.f: lyst, begær
licet -uit/-itum est -ere 2. upers.: det er tilladt (m. dat.); "det er mig ikke forundt at..."
litus -oris 3.n: kyst; (strand)bred
longaevus adj. 1./2.: ældgammel
lumina condere 3.: lukker øjnene på afdøde (= begravelsesritual)
luxurio 1.: gror frodigt; "bugner"
macto 1.: slagte, massakrere
maneo 2.: (for)bliver
manus 4.f: hånd
maritus 2.m: ægtemand
memor -oris adj. 3.: huskende på (med obj. gen. *mei*)
Menoitiades 3.m: søn af Menoetius = Patroklos; græsk deklination
mensa 1.f: bord; "ret"/"servering"
merum 2.n: (ren = ublandet) vin
metuo -i -tum -ere 3.: frygter
micuere perf. ← **mico -cui -are 1.:** bæver, banker
miror -atus sum -ari 1. dep.: beundrer
missus ppp ← **mitto misi missum mittere 3.:** sender afsted
mitto misi mittum mittere 3.: sender; "skjult" objekt: endnu et brev eller en udsending, evt. Telémachos??
modo adv.: blot
moenia 3.n plur.: bymure
monstro 1.: viser (frem)
mora 1.f: forhaling; forsinkelse
morandi gerundium i obj. gen. ← **moror -atus sum -ari 1. dep.:** dvæler, forbliver
murus 2.m: mur; bymur
narrans ppa ← **narro 1.:** fortæller, beretter

narro 1.: fortæller, beretter

natus substantiveret ptc.: søn; *tuo te quaerere mitto nato:* "din søn, der var sendt afsted for at lede efter dig"

Neleius adj. 1./2.: nelæisk; Neleus var kong Nestors far

nescius adj. 1./2.: uvidende (m. obj. gen.)

Nestor 3.m: konge af Pylos

neve konj.: eller

nil omfangsakkusativ; *nil attinet* : det nytter ikke noget, at...

nimum nimiumque adv.: alt, alt for meget

nocturnus adj. 1./2.: natlig

nomine in Hectoreo = "når jeg hørte Hektors navn"

notata ppp ← **noto 1.:** sætter mærke på; noterer

novo 1.: fornyer

nox noctis 3.f: nat

nuper adv.: fornylig

nupta substantiveret ptc.: gift kone

nutrix -icis 3.f: amme (= Eurykleia)

oblite ppp i vokativ ("du, der glemte") ← **obliviscor oblitus sum oblivisvi 3. dep.:** glemmer (her med obj. gen. *tuorum*)

obruo -i -tum -ere 3.: tildækker; begraver; oversvømmer

occulo -ui -tum -ere 3.: skjuler

opes 3. f plur.: formue

oportet upers.: "det er rigtig(s)t, at"

orbis 3.m: ring, kreds; "i hvilken del af verden"

ordo -inis 3.m: orden; rækkefølge

os oris 3.n: mund

os ossis 3.n: knogle, ben

paene adv.: næsten

pallidus adj. 1./2.: bleg

paro 1.: g'gør sig klar til at

partis ppp abl. plur. ← **pario 3.:** frembringer

pateo 2.: står åben; er tilgængelig

pectus -oris 3.n: brystet; hjerte

pecus -oris 3.n: kvæg

pello pepuli pulsum peleere 3.: fordriver fra (m. sep. abl.)

pendeo 2.: hænger

pendulus adj. 1./2.: nedhængende

peregrinus adj. 1./2.: fremmed

Pergama 2. n plur.: borgen i Troja

periculum 2.n: fare

Phoebus tilnavn til Apollon, der var Trojas skytsgud

pietas -atis 3.f: fromhed; ærbøddighed; kærlighed

pingo pinxi pictum pingere 3.: maler (her med ord)

pinguis -e adj. 3.: fed, velnæret; frugtbar

Pisandrus, Polybus, Medon, Eurymachus, Antinous - navne på bejlere

plenus adj. 1./2.: fuld (af = gen.)

pono posui positum ponere 3.: anbringer; sætter frem; serverer

portus 4.m: havn; app. til *tu* = Odysseus

praeda 1.f: krigsbytte

precor 1. dep.: bønfalder

prex precis 3.f: bøn

Priamus 2.m: kong Priamos

pro præp. m. abl.: til fordel for

procus 2.m: bejler

prodest præs. ind. ← **prosum:** gavner

prodo -didi -ditum -dere 3.: forråder

proelium 2.n: slag

prohibeo 2.: hindrer

protinus adv.: straks

pudicus adj. 1./2.: kysk

pudor -oris 3.m: skam, vanære

puella 1.f: pige

puer 2.m: dreng

pugno 1.: kæmper

puppis 3.f: bagstav; (poetisk) skib

Pylo sep. abl. ← **Pylos 3.f**

Pylon målets akk. græsk deklination ← **Pylos 3.f**

quaecumque pron. → pericula; "alleslags farer"

quaerens ppa ← quaero 3.: søger (efter); "længes"; *mihi quaerenti - dativ incommodi*
quaero quaesivi quaesitum quaerere 3.: søger
qualis pron.: en sådan [kvinde]
quando adv.: hvornår
querela 1.f.: klage
queror questus queri 3. dep.: beklager mig over (m. aci)
quid (her) hvorfor
quid omfangsakk.: "hvad" (= hvor meget)
quis pron.: nogen; en eller anden
quisque pron.: enhver; "uanset hvem..., så..."
reddo -didi -ditum -dere 3.: giver videre; afleverer
rediere perf. ← **redeo -ii -itum -ire 4.:** vender tilbage
refero rettuli relatum referre 3.: bringer tilbage; bringer besked; "fortæller"
regia 1.f.: kongebrog; palads
regno 1.: residerer
res est - "faktum er, at"
rescribo -scripsi -scriptum -scribere 3.: skriver tilbage; svarer
resecanda gerundiv ← **reseco 1.:** beskærer; her "høster"
resto 1.: (her) består
revertendi gerundium def. gen. → **liber** adj. 1./2.: fri
revertor/revertor 3.: vender om; vender tilbage
revictum [esse] perf. inf. pas. ← **revinvo -vinxi -victum -vincere 3.:** besejrer
Rhesus 2.m.: thrakisk konge, der kom trojanerne til hjælp og blev dræbt
rogatus ppp ← **rogo 1.:** (ud)spørger
rudis -e adj. 3.: uformet, rå; grov
ruinosus adj. 1./2.: sammenstyrtet; forfaldent
ruo -i -tum -ere 3.: styrter frem
rusticus adj. 1./2.: landlig; enfoldig, jævn; (her måske bare) "fremmed" (= ikke civiliseret)
salvus adj. 1./2.: uskadt
sanguis -inis 3.m.: blod
scio scivi scitum scire 4.: ved
scirem - irrealis i nutiden: "[hvis Troja stod endnu] ville jeg vide, hvor..."
seges -etis 3.f.: kornmark

semisepultus adj. 1./2.: halvt begravet
semper adv.: altid
senex senis 3.m: gammel mand
senex senis 3.m: gammel mand
senior komp. af **senex**
Sigeius adj. 1./2.: sigæisk = hørende til forbjerget Sigeius i Troja
Simois -entis 3.m: lille flod i Troja
sino sivi situm sinere 3.: tillader (m. aci)
sinus 4.m: fold; bryst; hjerte (her poetisk plur.)
sive...sive... konj.: hvad enten...eller...
sollicitus adj. 1./2.: ængstelig, bekymret
solum 2.n: jord
somnus 2.m: søvn
sospes -itis adj. 3.: uskadt; her abs abl sammen med *viro*
Sparten målets akk. græsk deklination ← **Sparte 3.f:** Sparta
spatiosus adj. 1./2.: udstrakt; "lang"
sto steti stauum stare 1.: står
stulte adv.: tåbeligt
successus 4.m: held, fremgang; "at krigslisten ikke kunne lykkes"
suis dat. til **victa**
suspikor -atus sum -ari 1. dep.: nærer mistanke om (m. aci)
sustineo 2.: opretholder
tango tetigi tactum tangere 3.: berører; her betræder
tanti - prisens gen. - "så meget værd"
tantum adv.: kun
tardus adj. 1./2.: langsom
tecta 2.n plur.: bolig
tela 1.f: væv
tellus -uris 3.f: jord
tempero 1.: viser mådehold; "styrer"
tendo tetendi tensum/tentum tendere 3.: slår lejr; ligger i lejr
tenuis -e adj. 3.: tynd, fin
tepefacio -feci -factum -facere 3.: gør lunken; varmer

terreo terrui territum terrere 2.: skræmmer:

timeo -ui -ere 2.: frygter

timor -oris 3.m: frygt, angst

Tlepolemus 2.m: Herakles' søn, der blev besejret af Srapedon, konge af Lycien

trado -didi -ditum -dere 3.: overrækker

trepidus adj. 1./2.: ængstelig

Troes -um 3.m plur.: trojanere; "Troas" = græsk deklination (akk. plur. mask.)

tuenda gerundiv → *illa* = *aetas*

tueor -itus sum -eri 2. dep.: beskytter

tum...cum...: dengang da

turba 1.f: mængde, masse, skare

turpiter adv.: på skændigste vis

Ulixes -is 3.m: det latinske navn for Odysseus; her uregelmæssig vokativform

ultimus adj. i superlativ: ultimativ

uni dat. til *mihi*: "som den eneste"

uno = Diomedes

usque licet: "så meget han vil"

usque...dum... konj. - "mit hjerte bævede af frygt lige indtil...."

utilius adv. I komp.: mere nyttigt/fordelagtigt (set ud fra Penelopes synspunkt)

utinam adv.: gid, bare

ut-que konj.: og hvorledes (m. konj.)

valeo 2.: er stærk; magter

vanesco 3.: opløses, forsvinder

velis præs. konj. ← **volo**

veni præs. imp. aktiv 2. pers. sing.

verro -ri -sum -rere 3.: fejer væk

verto verti versum vertere 3.: vender; "styrer"

verum 2.n: sandheden

verus adj. 1./2.: sand; faktisk; virkelig; *veris* = 2. sammenligningsled i abl.: "end de virkelige [farer]"

victor abes " [selv om] du er sejrherre, er du fraværende"

victor -oris 3.m: sejrherre

viduus adj. 1./2.: ensom; ugift; enke-

violentus adj. 1./2.: voldsom, heftig

virum = virorum

vis 3.f: styrke, kraft

viscera 3.n plur.: indvolde; "mit hjerteblod"

vix adv.: knap, næppe

votum 2.n: løfte; bøn